

TEDNIK PEN

TEDENSKO DOGODJE

7. november 2021

št. 1/2021

UVODNIK

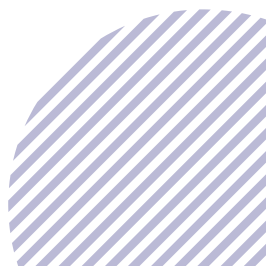
DOGODKI

UTRINEK

INTERVJU

100 LET

MEDNARODNI PEN

Intergalaktična nagrada mira

Po dnevu mrtvih smo se razigrali in razveselili na slovesnosti ob deveti podelitvi nagrade mira deseti nagrajenki, ki se je odvijala 3. novembra. Letošnji scenarij prireditve je zasnovala naša članica Ksenija Jus in je pogledal na umetnice današnjega sveta iz daljnega 24. stoletja. Vsi, ki so novo nagrajenko slavili v klubu Cankarjevega doma, so bili navdušeni. Sama pa sem zaradi okužbe s korono morala poslati intergalaktični telegram, ki ga je voditeljica Alenka Tetičkovič prebrala. V njem kot tolikokrat poudarjam togost literarnega kanona, ki kot enooki Kiklop gleda samo z enim očesom ter počasnost učnih načrtov za pouk slovenščine pri vključevanju književnic. Kmalu bo na voljo posnetek prireditve in seveda bomo objavili povezavo nanj. Danes vam pripenjamo brošuro, v kateri so predstavljene nominiranke in nagrajenka skupaj z likovno umetnico Mojco Fo, ki je darovala sliko.

Doslej so miro prejele: Jolka Milič, Maja Haderlap, Ksenija Jus, Svetlana Slapšak, Silvana Paletti, Alenka Jensterle Doležal, Stanislava Chrobáková Repar, Neda Rusjan Bric in Barbara Korun. Letošnja nagrajenka je najmlajša med njimi, Luna Jurančič Šribar, doktorica antropologije in dolgoletna aktivistka v nevladnem sektorju, ki je že s prvimi pisateljskimi objavami osupnila literarno srenjo. Letošnje nominiranke so bile Cvetka Bevc, Erhartič, Blanka, Nada Grošelj, Amalija Jelen Mikša, Jerneja Jezernik, Ivana Kampuš, Urška Klakočar Zupančič, Mirana Likar, Katja Mihurko Poniž, Saša Pavček in Đurđa Strsoeglavec.

Vsem iskrene čestitke!

Predsednica Slovenskega centra PEN, Tanja Tuma

Od leve proti desni nominiranke in nagrajenka mire 2021: Saša Pavček, Urška Klakočar Zupančič, Blanka Erhartič, Luna Jurančič Šribar, Amalija Jelen Mikša, Cvetka Bevc in Nada Grošelj
Foto: Sara Katarina Zver

Dostojevski in jaz

Klub CD
8. nov. - 8. dec. 2021

Cikel predavanj Dostojevski in jaz je povezan z istoimenskim zbornikom, ki je letos izšel pri LUD Literatura in v katerem je s svojimi prispevki sodelovalo sedemnajst avtorjev. Namen zbornika je bila aktualizacija literarnega opusa F. M. Dostojevskega in njegove intelektualne zapuščine: 11. novembra 2021 je namreč dvestota obletnica pisateljevega rojstva. Poleg omenjenega zbornika je LUD Literatura sočasno izdala tudi prevod monografije Dostojevski ruske literarne zgodovinarke in biografinke Ljudmile Saraskine (avtorico bomo januarja gostili v Cankarjevem domu, op. ur.).

Osem predavateljev na temo Dostojevski in jaz se ruskega klasika loteva z različnih perspektiv: od literarnozgodovinske, filozofske-teološke in splošno kulturne do pisateljsko-ustvarjalne in osebne formativne. Nekaj jih razmišlja o ključnih razsežnostih in tematskih poudarkih njegovega opusa, drugi pa se lotevajo specifičnih, a še kako pomembnih vprašanj, povezanih z avtorjevimi pogledi na svet v najširšem pomenu besede, na zgodovino Rusije in Evrope ter, navsezadnje, vplivom na druge pisce, tudi filozofe in publiciste. V ta problemski sklop gotovo sodi kompleksno vprašanje o recepciji Dostojevskega v slovenski literaturi in kulturni zgodovini.

V enem izmed pisem Dostojevskega srečamo tudi tole pomenljivo formulacijo: »Povsod in v vsem grem do konca, vse življenje sem prestopal meje.« Dostojevski in jaz: to ni projekt prestopanja meja, ki briše razlike, ampak ambicija, da bi meje med avtorjem in njegovim današnjim bralcem, od pisateljevega sveta hočeš nočeš vse bolj oddaljenim, napravili prehodnejše. Pa ne da bi Dostojevskega na silo spravili v ta ali oni predal in ga tam pustili varno spravljene, ampak da bi opozorili, da si mora ključ zanj navsezadnje vsak bralec izdelati sam. Dostojevski in jaz, torej.

Dr. Matevž Kos

8. 11. ob 19. uri
Gorazd Kocijančič: Dostojevski in mišljenje hipostaze
Dr. Ivan Verč: Dostojevski in pravičnost

29. 11. ob 19. uri
Ddr. Igor Grdina: Za Dostojevskim
Dr. Matic Kocijančič: »Nič ni resnično, vse je dovoljeno.«

2. 12. ob 19. uri
Dr. Neža Zajc: Staroruski vir »notranjega človeka« Fjodorja Mihajloviča Dostojevskega

Mag. Sergej Valijev: Raskolnikov in drama notranjega dialoga

8. 12. ob 19. uri
Dr. Tomo Virk: Dostojevski, moja malenkost in Dostojevski
Dr. Blaž Podlesnik: Selfi Dostojevski ali Brade Karamazovi

Vsi dogodki v sodelovanju z LUD Literatura

Pogovorni večer z dr. Andrejem Blatnikom

V torek, 9. novembra, ob 18. uri ste vabljeni v knjigarno ANTIKA na pogovorni večer z enim najbolj uveljavljenih slovenskih književnikov doma in v tujini

dr. Andrejem Blatnikom

Z njim se bomo pogovarjali o njegovem zadnjem romanu Trg osvoboditve, o bralnih navadah, o mestu pisatelja v sodobni družbi ...

Pogovor bo vodil dr. Zoran Pevec, podpredsednik DSP.

Knjigarna in antikariat Antika
Društvo slovenskih pisateljev
Javna agencija za knjigo RS

Predstavitve pesniške zbirke Gabriele Russwurm-Biro

Založba Wolf Verlag vabi na predstavitev posebne knjige v celovski umetniški hiši Kollitsch.

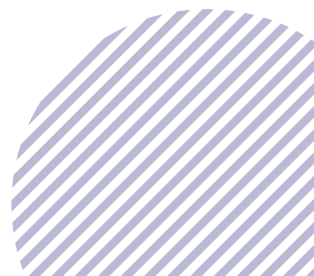
Predstavljena bo pesniška zbirka Gabriele Russwurm-Biro "Dunkelschön - Temno lepo". Gabriele Russwurm-Biro je predsednica Društva koroških pisateljic, kot urednici in vodji projektov pa ji umetnost ni tuja.

To je avtoričina tretja pesniška zbirka, ki je izšla pri založbi Wolf Verlag. Tako kot prejšnji dve izdaji je tudi knjiga "Dunkelschön - Temno lepo" opremljena z impresivnimi avtoričinimi fotografijami. Gabrieli Russwurm-Biro bo na branju pomagala Ivana Kampuš, ki je pripravila slovenski prevod besedil in bo brala v drugem nacionalnem jeziku - slovenščini. Za glasbeno spremljavo branja bo poskrbel Edgar Unterkirchner, pomembna osebnost koroške glasbene scene. Na odprtju bo spregovorila tudi Claudia Rosenwirth-Fendre, ki je napisala predgovor k pesniški zbirki.

Dogodek se bo začel v petek, 12. novembra 2021, ob 17. uri s sprejemom v dvorani Kunsthaus: Kollitsch, Deutenhofenstraße 3, 9020 Celovec.

Od 18.00 do 20.00 bodo na voljo izbrani odlomki iz pesniškega sveta Gabriele Russwurm-Biro v obeh nacionalnih jezikih.

Vstop je prost. Dogodek bo potekal v skladu z veljavnimi pravili epidemije.

Vladimir Gajšek

Ko smo prejeli Vladimirjeve pesmi za objavo, smo bili veseli in počaščeni. Radovedno smo ga prosili, če nam pove kaj več o svojem življenju, saj smo bili vsi zelo zaskrbljeni zanj in za njegovo zdravje spomladi. Takole prisrčno je napisal:

Verjetno sem naj/starejši član leposlovno umetniške in humanistične družine penklubske, kot se reče. Odlično sem se razumel s prijateljico Miro in njenim možem »Frančkom« in drugimi, na drugi strani s starim protestniškim kakor goetheologom in predsednikom SAZU, ljubiteljem resne glasbe Jozulo – in drugimi. V politikantarske zoprnije coprnije se nisem spuščal, ker menim s Chopinom, da je umetnik nad politikom v zgodovini.

V SC PEN je veljalo, da se nismo merili, kdo je višji ali manjši po ramenih, na katerih naj bi bili – čini ali priznanja, levo ali desno. V sporih sem nekoč rekel nekdanjemu predsedniku, da bi šli sprti ob omizje, si naročili večerjo ali vsaj kavo in pivo, ne pa, da se formalno kot birokrati obnašajo nekateri etatično ali kot funkcionarji z mandatom – umetnost pa nima mandata, če pogledaš z naše strani Trubarja, Prešerna, Levstika, Gregorčiča, Aškerca, Cankarja, vse do Kosovela in naprej, primeroma k prijatelju Ostiju. Kot penklubski član sem sodeloval sicer, a tudi kot samostojni umetnik, prevajalec, urednik, nevladni diplomat, psihoterapevt-biblioterapevt z mnogimi res slavnimi kolegi in kolegicami svetovno, nazadnje sva se objela v CD prijateljsko z Ernestom Cardenalom, ki sva svojčas nastopala skupaj na Balkanu, da o drugih, tudi o svetovno znanih akademikih ne govorim. So mi namreč pomagali in me promovirali, vse do nobelovcev in imam z njimi nekaj res doživetih anekdot.

Po operaciji srca sem se z diagnozo popuščanje srca itd. znašel v Domu starejših Škofljica. Tukaj sem opravil primeroma imeniten intervju z dirigentom, bivšim direktorjem SNG Ljubljana – Opera in balet Kristijanom Ukmarjem; bil je namreč začasno v oskrbi. Družim se tudi s primarijem onkologom Francem Maroltom, dr. med. in nekaterimi drugimi, sem pa res dokaj priljubljen med stanovalci, redno nastopam in kaj na kratko odpredavam na dogodkih. Nazadnje ob noči čarovnic, ko sem radovednim prijazno govoril tudi o slovenceljnasto kritični igralki, šansonjerki, pesniški kolegici coprnici, žlahtnožlehtni kakor luciferki Svetlani, tudi o novi inkviziciji, o Šeligovi Čarovnici iz Zgornje Davče itd. Ob dnevu reformacije sem odpredaval nekaj o protestantizmu, kalvinizmu in luterantstvu ali evangeličanstvu, posebej pa sem navdušeno zavzeto spregovoril o avtorju prvih natisnjenih knjig v slovenskem jeziku, Katekizma in Abecednika – leta 1550, o našem Primožu Trubarju, da nas je Trubar prvi imenoval »ljubi Slovenci«; ali da smo s prevodom Biblije (Wittenberg, 1584, – Bibilija, tu je vse svetu pismu stariga inu noviga testamenta, slovenski tolmačena skuzi Jurija Dalmatina) postali svetovno omikan evropski narod, med prvimi! In da ljubimo svoj jezik, književnost, avtorje in knjige...

Kot družboslovec delujem znanstveno raziskovalno – obravnavam študijsko komparativno domove starejših, doslej v Stockholmu, Parizu, Gradcu, v Beogradu, Zagrebu in Sarajevu, posebej komparativno pa o takih domovih v Ljubljani ali izven slovenskega glavnega mesta. Raziskovalnega dela je dejansko ogromno – proučevanje socialno /zdravstvene/ zakonodaje pri nas in drugod, (socialne) gerontologije, andragogike, gerontopedije, geriatrije, demence, paliativnosti, etike in morale, človekovih pravic, antropologije, gospodarskih dejavnikov z menedžmentom in posebej v negi socialnega dela, prehrane, pomen medicinskih sester, primarijev, osebnih kot družinskih zdravnikov, fizioterapije, strežnic, domske fluktuacije, prostovoljstva, sociologije, univerze za tretje življenjsko obdobje, medgeneracijskega dialoga in drugo – veliko prevajam in študiram.

Kmalu mi izide enkratna in velepomembna knjiga – psihoterapevtski priročnik NEVIDNI LJUDJE – o marginalnih skupinah in skupnosti v odrušljenosti. Ddr. Janez Rugelj mi je izrekel najvišje priznanje, da je to najboljše, kar je kdaj prebral o psihoterapiji. Prosim, da mi pomagate promovirati razprave o dejansko psihosocialnem sistemu, kar je tudi novost v sami psihoterapiji.

Ko pride umetnik v leta, pa ga zadene popuščanje srca, z operacijo srca vred in drugo, si ne morem kaj, kot da sprejem zdravniško in socialno oskrbo. Sprejemam čudovitost življenja in ustvarjam. Ohranjam pa tudi stike v odrušljenosti, v samouresničitveni samo/zavesti, da je potrebno vztrajati še naprej v humanosti in »penklubske«, za posredovanje zlasti kulturnih vrednot, v soočenju delovnih shodov domačije in tujine, v mednarodnem ugledu in kdaj z zanimivimi, dialoško naravnanimi debatnimi prireditvami... – z medsebojnim zaupanjem.

Vladimir Gajšek, pesnik in pisatelj, prevajalec, urednik, nevladni diplomat, psihoterapevt-biblioterapevt

Vladimir Gajšek: BREZ SPODVITIH MOKRIH NOG

V Mokronogu mokre jesenske noči,
kjer sem s Francijem obiskal Staneta Pečka
in smo sedli v gostilno in se poslušali,
smo se spominjali Strumice in Gershwin,
takrat v sivo zelenih uniformah,
mirno je tekla Mirna v blaženi mir,
štirioglati Strelcov turn je poslušal
pesmi luči in naših oči,
v neizbrisnih spominih mladosti,
v daljnoživih spominih nase
v zlatih spominih železja -

in kjer so škratki z velikimi stopali
nevidno plesali čez gozdnati hrib,
s Pričo, da je bila Žalostna gora,
smo sedeli v gostilni in jedli
prve krvavice z domačim zeljem.

Stane Peček je slavil 84 let
prav danes, med domačimi vrati
in občinskimi vrati zazidanih upanj,
je skočil iz sirotišnice v uniformo,
nevidno moker do kože, naš škratek,
srečno svetlih oči, v deželi tiskarjev
in opustošenih gozdov, je opravil
avtomobilski izpit, ker ni dementen
in zna odšteti, pevskomiselni škratek -

medtem so drugje noreli izgredi počestnih
pocestnic in kolesarjev brez ene same steze,
so hupali avtomobili, so goreli smetnjaki,
so eni divje kričali z megafonom, so krvavo
kričali, so kričali blazno porazno,
so policaji - vitezi javnega miru in reda
dvignili kovinske ščite, kovinske čelade,
so sodnice izčebljale sodne ostre odloke,
so psihiatri le novi inkvizicijski krvniki
brez odra odrecitali svojo farso
in je ubogi nasprotni udeleženeč
obstal nemočan, brez besed za
uradnimi vrati, obsojen.

V Mokronogu mokre jesenske noči,
kjer sem s Francijem obiskal Staneta Pečka,
smo praznovali rojstni dan
in prisluhnili srcu vinotočne noči.

Intervju: Meta Kušar

Meta Kušar je rojena v mesecu maju, leta 1952 v Ljubljani. Študirala je slovenščino in srbohrvaščino na Univerzi v Ljubljani, kjer je tudi diplomirala. Meta je avtorica sedmih pesniških zbirk. Njena pesniška zbirka Ljubljana je bila prevedena v angleški, srbski, poljski, češki in francoski jezik. Objavila je tudi knjigo intervjujev in knjigo esejev z naslovom Kaj je poetično ali ura ilegale, za katero je prejela Rožančevo nagrado. Za pesniško zbirko VRT je leta 2015 prejela Veronikino nagrado. Občasno napiše scenarij za film in ga tudi režira, njena glasbena uprizoritev lastne poezije z naslovom Prestol poezije pa je bila odigrana v Sloveniji, Washingtonu v Kongresni knjižnici, Chicagu, univerzi Columbus, Torontu in Londonu. Letos poleti pa je bralce razveselila z novo pesniško zbirko Zmaj, ki je izšla pri založbi Litera.

foto Jože Suhadolnik

Z Meto Kušar se je o zmajih in hudičih današnjega časa pogovarjala Maja Ferjančič.

Prestol poezije, foto Božidar Dolenc

Nekoč ste dejali, da je "svoboda predpogoj, da živi svojo usodo". V kakšni formi je svoboda danes?

V takšni formi, v kakršni smo sami. Možnost svobode na Slovenskem sledim od leta 1968, to je pol stoletja. In imam dober spomin in dobro vem, kaj vse se je ljudem dogajalo, komunistični režim je bil nasilen. Vsak lahko prebere moj esej o modernizmu v knjigi Kaj je poetično ali ura ilegale. Kakor je v šestdesetih med ljudmi zahodnega sveta razsajala seksualna nevroza, danes prevladuje med ljudmi tega sveta in v postkomunističnih evropskih državah, ki so se mu priključile, politična nevroza, ki mnogo hujša od prejšnje.

Ste članica UO SC PEN. Kakšno mesto ima SC PEN v tej borbi za svobodo?

Mislím, da ima PEN doseg do tiste svobode, ki ti jo krši družba, posamezne politike, ne more pa v ljudi ta institut injicirati želje po osebni svobodi – to lahko naredijo le umetniki, ki so člani PEN-a in imajo moč izražati arhetip umetnosti, ne pa trend.

Meníte, da je v svetu, ki se dogaja le še v slikah in številkah, posameznikova preobrazba dovolj za preobrazbo sveta? Ima individuum to moč, da izstopi iz »igre« in preživi?

Kako naj bi se svet spremenil, če se prej posameznik ne spremeni? Z zakonom se določena družba spreminja samo toliko, kolikor se posamezniki bojijo kazni, ki jih zakon nalaga ob kršenju. Prepričana sem, da je svet začel hirati zato, ker je začela duša izginjati iz družbenih ustanov, ki naj bi ohranjale življenje in smisel. Ostala je velika »senca« slabe lastnosti institucij, ki jo simbolizirajo ogromne palače korporacij, ki dejansko mečejo senco na ta svet. Redko kje delo še prežeto s strastjo in ideali, to pomeni tudi s skrbjo za uslužbenca. Redki ljudje z močno čustveno funkcijo so danes »zdravilci« družbe, ker so vzor za tisto kar manjka. Čustev nam manjka. Prevladujeta racionalna in čutna zavestna funkcija, manjkata pa čustvena in intuitivna – zato ni ravnotežja.

V pesmi Zen pravite: "Ko se razdiranje razraste, Hudiča zlepa ne ukineš". Soočamo se z zdravstveno in okoljsko krizo, ki jima ni videti konca. Nam morda narava kaže svojo drugo plat - hudičevo in maščevalno?

Narava je samo narava, nikakor hudičeva ali maščevalna. Narava vedno z vso svojo silo išče ravnotežje. Ta stavek govori o tem, da med ljudmi ne smemo dovoliti, da se zlo razraste, ker ga je težko ukiniti, ko se enkrat ukorenini. Bolezni so kot naravne katastrofe – zahtevajo naš človeški odgovor: pomoč, skrb, nega, ljubezen, da najdemo spet ravnotežje. Pa zavedajmo se, da največja revščina, ki jo moramo premagati ni materialna, recimo v pomanjkanju denarja. Najbolj trdovratna je duševna revščina, rop humanosti, ki je začetek vsakega velikega zla.

SC PEN je objavil APEL ali 0,01%, ki pravi, da moramo postati zagovorniki planeta. Koga moramo najprej rešiti – sebe ali planet?

Biti zagovornik planeta pomeni, naj vsi ljudje svoje želje omejimo. Resno omejimo! S čemer bomo postali resni zagovorniki planeta in si povečali možnost za preživetje. Ne ustvarjamo lažnih umetniških del ali lažne hrane ali lažnega izobraževanja ... lažno ne daje ne domačnosti, ne varnosti in ne tolažbe pa tudi resničnega užitka ne. Lažno samo troši in uničuje. In še nekaj je pomembno: ko je človek povezan s svetom, ko zanj postane nekaj bližnjega ne pa tujega, to eliminira stres! Mi bi planet radi rešili samo zato, ker želimo sebe rešiti, manj pa nam je všeč misel, da bo planet brez človeštva dobro shajal in bo gotovo zelo hitro rešen, če bi vsi ljudje zginili z njega. Sem prepričana, da prej kot v 500 letih.

Kaj bi danes z vsem svojim znanjem in izkušnjami svetovali prihajajočim generacijam?

Telo in duša in ljubezen dajejo v tej kombinaciji največ in omogočajo človeku avtonomno moralno. Človek mora imeti svojo držo, ker je to njegov delež k svobodi in emancipaciji in demokraciji. Če ne dobi trendovskih cukrčkov, jih pač ne dobi. Biti pokončen je že pol vstopnice za v Salon prezrtih.

Kdo je največji zmaj?

Tega zmaja, ki ga imate v mislih, v moji knjigi Zmaj ni. Moj zmaj simbolizira življenjsko moč, pa seveda tudi tisto moč, ki jo ima človek in jo mora premagati in s tem dokazati svojo humanistično moč. Filozof Dean Komel je sijajno napisal uvod v knjigo in dobro videl, da gre za globlje in daljnješe pomene kot so simbolni – gre za arhetipično porajanje sveta. Če bi jo pa kdo hotel brati kot priročnik za ljubice, navihano in duhovito, je pa tudi mogoče, saj gre za zmaja, ki ga na prostem spuščamo v nebo.

Kaj se pripravlja?

Veselo razigrana čopasta sinica je
sedla na popek. To je življenje!
To paranje po določenih bioloških principih.
Mehki trilčki predvidljivih melodij.
Jaz pa nimam ne navdiha ne melodij.
Ko zakrvavim v bazalne ganglije,
me popek izvleče iz krvave usode.
To je človeško življenje!
Če je zid objokovanja več od Boga,
zakaj potem rabijo Boga?
Nekaj cvetlic pa še imam v srcu.

Meta Kušar
Pesniška zbirka Zmaj

5 MANJ KOT 100

1939

Izbruh druge svetovne vojne jeseni je našel člane slovenskega centra v negotovem položaju. Članstvo se je spričo polarizacije družbe in številnih nasprotij že nekaj let redčilo. Predsednik Oton Župančič je po nesklepčnem občnem zboru naslovil na člane pismo, v katerem pravi, da se »misl na obrambo teh dobrin tudi v najviharnejših dobah ne sme izgubiti, ako naj se človeštvo ne pogrezne v nekulturno, zgolj civilizirano barbarstvo.«

1940

Leto je zaznamovala polemika med člani PEN-a in katoliškim desničarskim listom Slovenski dom, ki je nagrajenca (Prežihovega Voranca in Iga Grudna) in dva žiranta (Josipa Vidmarja in Božidarja Borka) ostro in žaljivo napadel. Slovenski PEN je doživel oster napad liberalne politike, predvsem z očitki, da ščitijo komunistične člane. Odgovoril je s spomenico, v kateri beremo: »Vemo, da imajo politiki na odločilnih mestih tudi svoj odnos do umetnosti in umetniškega ustvarjanja, in želeli bi si pravilnega razmerja med njimi in nami: naša trdna vera pa je, da politika umetnost lahko podpira ali ovira, voditi pa je ne more.«

1941

Ivan Vogrič v svojem zgodovinskem orisu predvojnega PEN-a zapiše: »Na koncu so se vse resolucije PEN-a sesule kakor peščeni grad ob prvem strelu, s katerim se je začela svetovna vojna.«

Italijanska okupacijska oblast je prepovedala delovanje Slovenskega centra PEN.

Odbor je hitel z uničenjem dokumentacije, da ne bi prišla v napačne roke in ogrozila življenja članov, premoženje pa razdelil med preganjane pisatelje.

1944

Mnogo članov slovenskega PEN-a se je priključilo Osvobodilni fronti in prvo pismo slovenskih književnikov vsem PEN-om zavezniških držav je bilo poslano z osvobojenega ozemlja v Beli krajini v januarju leta 1944, kakor piše v svojem članku ob 50-letnici Slovenskega PEN-a Filip Kalan.

1961

Na kongresu Zveze književnikov Jugoslavije v Sarajevu je prišlo do pobude za obnovo klubov. Za obuditev slovenskega centra se je, posebej vdrujič, zavzemal Janko Lavrin. Mira Mihelič se spominja teh začetkov. »Ko je David Carver (op.: tajnik mednarodnega PEN-a) prišel k nam, se je slovenski PEN šele rojeval iz pepela medvojnih časov kot novi ptič Feniks in Carver mu je bil za botra. Neutrudno je poskušal pomnožiti število centrov, mednarodni PEN naj bi resnično obsegel ves svet.«

Eye on Nicaragua

Nekaj dni pred volitvami v Nikaragvi se krepi represija
2. november 2021

Le nekaj dni pred volitvami 7. novembra, na katerih se bo predsednik Daniel Ortega potegoval za ponovno izvolitev, potem ko je zaprl svoje glavne politične tekmece, nikaragovska vlada še naprej krši pravico do svobode izražanja in obveščanja, saj novinarjem prepoveduje zapustiti državo, dopisnikom in odposlancem različnih mednarodnih medijev pa prepoveduje vstop.

Novinarka Kalua Salazar ponovno pod policijskim nadzorom

Novinarka Kalua Salazar, direktorica radia La Costeñísima v mestu Bluefields (Surcaribe), je poročala, da so v noči na 28. oktober 2021 v njeno hišo prišli oboroženi policisti in fotografirali varnostne kamere.

"Kaj iščete v moji hiši, kaj ste izgubili? Pustite mojo družino pri miru," je zapisala na svojem računu na Facebooku in objavila fotografije uniformiranih policistov, ki jo oblegajo in ustrahujejo. Salazarjeva je dejala, da so ona in njena družina tudi zunaj doma pod "stalnim nadzorom policistov v civilu".

[VEČ](#)

Cultural resistance in Belarus

Beloruska kultura v družbenopolitični krizi:
2021, 25.-31. oktober

"Ni sil, ki bi nas vse zatrele." Aleš Dudar

Ihar Kuźniacoŭ, zgodovinar, eden najboljših profesorjev na Beloruski državni univerzi, avtor 120 knjig, vključno z učbeniki in priročniki, je bil 27. oktobra sojen na podlagi 17 ovađb zaradi svojih objav in ponovnih objav na družbenih omrežjih. Sojenje je trajalo eno minuto, zadeva je bila poslana v revizijo. Ihar je bil istega dne odpuščen z Beloruske državne univerze.

Zmicier Šymanski, glasbenik, ki je bil 2. avgusta pridržan v skladu s čl. 342 kazenskega zakonika - organizacija ali aktivno sodelovanje v skupinskih akcijah, ki grobo kršijo javni red - zaradi igranja na mirnem shodu 16. avgusta v Minsku, je bil obsojen na tri leta zapora.

28. oktobra je bil Arciemij Nikičanka obsojen na 15 dni pripora zaradi dveh belih zapestnic, ki ju je imel na eni roki, in ene rdeče zapestnice na drugi.

[VEČ](#)

Tednik PEN, glasilo Slovenskega centra PEN, št. 1/2021

Izdal: Slovenski center PEN, Tomšičeva 12, 1000 Ljubljana
Zanj: Predsednica Tanja Tuma

Uredništvo

Odgovorna urednica: Tanja Tuma
Glavna urednica: Maja Ferjančič
Oblikovanje: Maja Ferjančič

Leto izdaje: november 2021
Kraj: Ljubljana

Publikacija TEDNIK PEN je brezplačna.

Naslovna fotografija: Alexander Andrews

